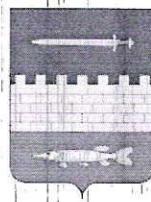

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

ул. Советская, д.80,
с. Новошешминск, 423190

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2022 елның «12» сентябреннән

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Совет урамы, 80,
Яңа Чишмә авылы, 423190

КАРАР

№ 252

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә су объектларын шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен гомуми файдалану кагыйдәләрен раслау турында

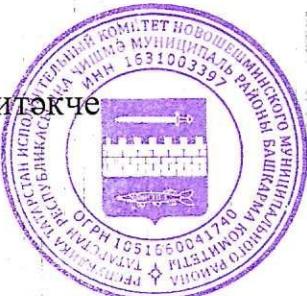
«Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациисенең су кодексы» 2006 елның 03 июнендәге 74-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Советы карар бирә:

1. Күшымтада бирелгән Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә су объектларын шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен гомуми файдалану кагыйдәләрен расларга.

2. Элеге каарны «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация чөлтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында <http://novosheshminsk.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга.

3. Элеге каарның үтәлешен контролдә тотуны Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең инфраструктур үсеш буенча урынбасарына йөкләргә.

Жиһәкче

P.P. Фасахов

Татарстан Республикасы Яңа
Чишмә муниципаль районы
Башкарма комитетының
2022 елның «12» сентябреннән
252 номерлы каары белән
расланган

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә су объектларын шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен гомуми файдалану кагыйдәләре

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Су кодексының 6, 27 статьялары, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 23 апрелендәге 256 номерлы каары белән расланган Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан су объектларында кешеләр тормышын саклау кагыйдәләре нигезендә эшләнде, һәм Татарстан Республикасының Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен гомуми файдаланудагы өске су объектларыннан файдалану тәртибен билгели.

1.2. Элеге кагыйдәләр шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен су алу, коену, ял, туризм, спорт, һәвәскәрләр һәм спорт балыкчылыгы, су алу таләпләрен билгели һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә теләсә кайсы милек формасынданагы халык һәм оешмалар өчен мәжбүри.

1.3. Элеге кагыйдәләрдә кулланыла торган төп терминнар һәм тәшенчәләр:
муниципаль район территориясендә урнашкан өске су объектлары (елгалар, инешләр), сулыклар (кулләр, буалар, сулы карьеалар), сазлык, жир асты суларының табигый чыгу урыннары (чишмәләр);

шәхси һәм көнкүреш кирәк – шәхси, гайлә, йорт кирәк-яраклары, эшмәкәрлек эшчәnlеге белән бәйле булмаган шәхси, гайлә, йорт кирәк-яраклары, шул исәптән йөзү һәм йөзү чаралары, шул исәптән физик затларның шәхси милкендә булган һәм эшмәкәрлек эшчәnlеген гамәлгә ашыру өчен файдаланылмый торган кечкенә суднолар;

һәвәскәр балыкчылык - шәхси ихтыяжларны канәгатьләндерү, шулай ук рәсми физкультура чаралары һәм спорт чаралары үткәргәндә гражданнар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган биологик су ресурсларын чыгару (тоту) эшчәnlеге;

ярдемче хужалық алып бару максатларында судан файдалану – шәхси ярдемче хужалық алып бару өчен бирелгән яисә сатып алынган бакча, бакча, дача кишерлекләренә су сибү, шулай ук терлеккә су сибү, шәхси эшмәкәрләр булмаган физик затлар милкендә булган йорт хайваннарын һәм кошларын карау эшләрен алып бару;

суда ял итү (рекреация) – йөзү, сәламәтләндерү йөзү, яр буе полосасы чикләрендә булу;

су саклау зоналары булып дингез, елгалар, инешләр, каналлар, күлләр, сусаклагычлар яр буена тоташкан һәм күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын, аларның суларын ярлыландыруын булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөнъясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклау максатларында хужалық һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның маҳсус режимы билгеләнә торган территорияләр тора;

пляж-яр буе сұлыклары (акватория) булган табигый яки ясалма сұлық яр буе участогы, ул оештырылған ял, коену һәм сәламәтләндерү һәм профилактика процедуralары өчен жиһазландырылған.

1.4. Дәүләт яки муниципаль милектә булган өске су объектлары гомуми файдаланудагы су объектлары, яғни һәркем өчен мөмкин булган су объектлары, әгәр Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында башкача каралмаган булса.

1.5. Гомуми кулланылыштагы су объектының яр буе линиясе буенда жир полосасы (яр буе полосасы) гомуми файдалану өчен билгеләнә. Гомуми кулланылыштагы су объектларының яр буе полосасының киңлеге егерме метр тәшкил итә, каналларның яр буе полосасыннан, шулай ук инеш елгаларыннан алып чишмә тамагына кадәр озынлығы ун километрдан да артмаган. Су каналларының, шулай ук елгаларның һәм инешләрнең яр буе полосасының киңлеге, чишмә башыннан алып ун километрдан да артмаган инешләрнең озынлығы 5 метр тәшкил итә.

1.6. Һәр гражданин алар янында йөрү һәм булу өчен гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасыннан (механик транспорт чараларыннан файдаланмыйча) файдаланырга хокуклы, шул исәптән һәвәскәр балыкчылық һәм йөзү чараларын причал ясау өчен.

2. Гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдалану өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

2.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты вәкаләтләренә карый:

муниципаль район милкендә булган су объектларына ия булу, алардан файдалану, алар белән эш итү;

суларның ял итү зоналарына тискәре йогынтысын булдырмау һәм аның нәтижәләрен бетерү чараларын гамәлгә ашыру;

муниципаль район милкендә булган су объектларын саклау чараларын тормышка ашыру;

муниципаль район милкендә булган су объектларыннан файдаланган өчен түләү ставкаларын, әлеге түләүне исәпләү һәм алу тәртибен раслау; гамәлдәге законнар нигезендә эчә торган һәм хужалык-көнкүреш су белән тәэммин итү максатларында су ресурсларын алу (алу), кече улчәмле судноларны, су мотоциклларын һәм су объектларында ял итү өчен билгеләнгән, шулай ук Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очракларда башка тыюлар билгеләнгән башка техник чараларны, куллану;

гомуми кулланылыштагы су объектларында судан файдалануны чикләү түбәндәге очракларда:

- 1) кеше тормышына яки сәламәтлегенә зыян китерү куркынычы;
  - 2) радиацион авария яисә табигый яки техноген характердагы башка гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү;
  - 3) эйләнә-тирә мохиткә, мәдәни мирас объектларына зыян китерү;
  - 3.1) гидроэнергетика объектларының сак зоналарын билгеләү;
  - 4) федераль законнарда каралган башка очракларда;
- гомуми файдаланудагы су объектларында судан файдалану чикләре турында халыкка хәбәр итү;
- су коену сезоны срокларын билгеләү, гомуми кулланылыштагы су объектларын рекреацияләү зоналары эшенең дәвамлылыгын билгеләү.

3. Шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдалану тәртибе

3.1. Муниципаль район территориясендә шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдалану һәркем өчен ачык һәм түләүсез гамәлгә ашырыла, әгәр дә Россия Федерациясе законнары белән башкача каралмаган булса.

Кеше тормышына һәм сәламәтлегенә зыян китерү, Радиацион авария яки табигый һәм техноген характердагы башка гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу, эйләнә-тирә мохиткә зыян китерү куркынычы янаган очракларда, шулай ук федераль законнарда каралган башка очракларда судан файдалану туктатылырга, чикләнергә, тыелырга мөмкин.

Судан файдалануны чикләү гамәлдәге законнар, шулай ук әлеге қагыйдәләр нигезендә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2. Шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен су объектларыннан файдаланганда физик һәм юридик затлар:

гомуми файдаланудагы су объектларыннан рациональ файдаланырга, законнарда һәм әлеге Қагыйдәләрдә билгеләнгән судан файдалану шартларын үтәргә тиеш;

су саклау зоналарын һәм су объектларының яр буе саклау полосаларын куллану режимын сакларга бурычлы;

Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән нигезләрдә су объектларыннан файдалануны гамәлгә ашыручу судан файдаланучыларга

аларның хокукларын чикләргә, шулай ук аларның законлы эшчәнлегенә комачаулыklар тудырырга хокуклы түгел;

су объектларында кешеләр тормышын саклау кагыйдәләре таләпләрен үтәргә, шулай ук бирелгән вәкаләтләр чикләрендә эш итүче федераль, региональ һәм жирле башкарма хакимият органнарының вазыйфаи затлары күрсәтмәләрен үтәргә тиеш;

гомуми файдаланудагы су объектыннан файдалану режимын сакларга тиеш;

сұлыкның, хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы объектларының яшәү тирәлегенең сыйфаты начарлануга, шулай ук хужалық һәм башка объектларга зиян китеругә юл күймаска тиеш;

сұлыклар ярларында туфрак катламын һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы объектларын юк итүгә яки зиян китеругә юл күймасқа, су объектларының, хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы объектларының торышына йогынты ясый торган авария хәлләренә юл куймау буенча чараптар күрергә тиеш;

3.3. Шәхси һәм көнкүреш ихтияжлары өчен гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдаланганда тыела:

судан файдалану чикләнгән су объектларыннан файдалану тыелган яки тыелган очракта, тыюлар кертелгән максатлар өчен файдаланырга;

эчәргә яраклы су белән тәэммин итү өчен гомуми файдаланудагы су объектларыннан суны мәстәкыйль рәвештә алуны тормышка ашырырга;

сұлыкларның яр буе полосасында көнкүреш, төзелеш калдыкларын чүплекләр һәм чүплекләр оештырырга;

минераль, органик ашламалар, агулы химикатлар, синтетик юу чарапары һәм яр буе полосасында һәм су объектлары акваторияндә химик пычрану чыганакларын кулланырга;

хайваннар дөньясы объектларын һәм биологик су ресурсларын тоту (тоту) тыелган коралларны һәм аларны куллану;

бөтен акваториядә һәм яр буе полосасында, шул исәптән гомуми файдаланудагы су объектларына, йорт яны, бакча кишәрлекләренә караган территория чикләрендә урнашкан су объектларын пычрату, чүпләү һәм бетерү чыганакларын кулланырга;

транспорт чарапарының (махсус транспорт чарапарыннан тыш) хәрәкәтә һәм туктавы, аларның юллар буйлап йөрүләрнән һәм юлларда һәм су саклау зоналары чикләрендә каты өслекле махсус жиһазландырылган урыннарда тукталулатарыннан тыш;

гомуми кулланылыштагы су объектларының яр буе полосасы чикләрендә ягулык белән заправка ясау, автомобильләрне, башка машиналарны һәм механизмнарны юу һәм ремонтлау;

пычранган юынтык сularны сұлыкларга ташлау, аларда көнкүреш һәм башка калдыкларны күму, зиратлар, үләт базлары урнаштыру;

гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасында төзелеш эшләре, файдалы казылмалар чыгару буенча эшләр, туфрак-үсемлекләр катламын һәм жир асты экосистемаларын бозучы башка эшләр башкарырга;

су объектларында һәм аларның су саклау һәм (яки) балык саклау зоналары, яр буе саклау полосалары территорияләрендә су объектларының пычрануына

hәм чүпләнүенә китерә торган чаralар hәм жиһазлар урнаштыру, шулай ук гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу;

су объектларында hәм балигъ булмаган балаларны өлкәннәр күзәтчелегендә калдыру;

печән чабуны су объектларының яр буе полосасында тиешле рәхсәтләрдән башка гамәлгә ашырырга;

массакүләм коену урыннарында су объектларында этләрне коендырырга, шулай ук аларны якын-тире территориядә йөртергә;

гомуми кулланылыштагы су объектларын агызырга, терәк плотиналарны hәм дамбаларны жимерергә яки су белән тәэммин иту чыганакларын юк итәргә;

гражданнарның хокукларын hәм законлы мәнфәгатьләрен бозучы, су объектларының, хайваннар hәм үсемлекләр дөньясы объектларының торышына зыян китерә торган гамәлләргә юл куярга;

закон нигезендә билгеләнгән су объектлары участокларын билгеләү жиһазларын hәм чаralарын алырга hәм үз белдеген белән куярга;

сулыкларда боз 7 сантиметрдан ким булганда аның өстендә хәрәкәт итәргә (шул исәптән техника ярдәмендә);

тыелган урыннарда hәм сулыкта су сыйфаты нормаларына туры килми торган урыннарда коенырга;

кешеләр ял иту hәм коену зоналарыннан 500 метрдан да ким югарыракта авыл хужалыгы хайваннарын көтү hәм алар өчен жәйге лагерьлар, ванналар оештыру. Авыл хужалыгы хайваннарына су эчерү көтүче күзәтүе астында башкарыла.

3.4. Юридик затлар, физик затлар яки шәхси эшмәкәрләр гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдаланганда Россия Федерациясе законнарына, шул исәптән Россия Федерациясе су кодексына, махсус сакланыла торган табигать территорияләре турындагы законнарга, халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында, су биоресурслары турында, табигый дәвалуа ресурслары, дәвалуа-савыктыру урыннары hәм курортлар турындагы законнарга, аерым алганда, су объектлары өчен махсус саклану режимнарын билгеләүче законга таяна:

аеруча саклана торган су объектларына қертелгән объектлар;

махсус сакланыла торган табигый территорияләр составына керүче территорияләр;

әчәргә яраклы су белән тәэммин иту чыганаклары-су объектларын санитар саклау зоналары, округлары чикләрендә урнашкан су объектлары;

балык хужалыгы тыюлыклары чикләрендә урнашкан;

табигый дәвалуа ресурслары үз эченә алган;

дәвалуа-сәламәтләндерү урыны яки курорт территориясендә, аларны санитар саклау округы зоналары чикләрендә урнашкан.

3.5. Юридик затлар, физик затлар яки шәхси эшмәкәрләр гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдаланганда су законнары hәм әйләнәтире мохитне саклау өлкәсендәге законнар белән билгеләнгән башка таләпләрне утиләр.

4. Коену өчен билгеләнгән урыннар

4.1. Гомуми файдаланудагы су объектларында кешеләрнең коенуы «Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан су объектларында кешеләр тормышын саклау кагыйдәләрен раслау турында» 2009 елның 23 апрелендәге 256 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар кабинеты карары белән расланган Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан су объектларында кешеләр тормышын саклау кагыйдәләре белән билгеләнгән таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.2. «Су объектларын рекреацияләү зоналарына карата гигиеник таләпләр» ГОСТ 17.1.5.02-80 нигезендә кешеләрне коену зоналарына карата түбәндәгә таләпләр билгеләнә:

суга үцайлы һәм куркынычсыз керү урыннары булуы яки мөмкинлеге;

су төбенең куркынычсыз рельефы (чокырлар, су үсемлекләре, көчле ташлар булмау h. б.);

медицина пункты һәм коткару станциясе булу.

4.3. Су объектларыннан файдаланганда тыела:

кисәтүләр һәм тыелган язулар белән щитлар (аншлаглар) куелган урыннарда коенырга;

жиһазландырылмаган, таныш булмаган урыннарда коенырга;

йөзү чикләрен билгеләүче калкавычлардан йөзеп чыгарга;

моторлы, жилкәнле суднолар, күңел ачу көймәләре һәм башка йөзү чаралары янында йөзәргә;

суга катерлардан, көймәләрдән, причаллардан, шулай ук әлеге максатлар өчен яраклаштырылмаган корылмалардан сикерергә;

спиртлы эчмелекләр эчәргә, исерек хәлдә коенырга;

этләр һәм башка хайваннар белән килергә;

чүп-чарны яр буенда һәм киенү-чишенү кабиналарында калдырырга;

спорт уеннарына билгеләнмәгән урыннарда туп белән уйнарга һәм , су коенучыларны тартып алып, суга чумарга;

ялган куркыныч турында тавышлар бирергә;

такталарда, бүрәнәләрдә, ятакларда, автомобиль камераларында һәм моның өчен маҳсус яраклаштырылмаган башка әйберләрдә йөзәргә;

5. Рекреацион максатлар (ял, туризм, спорт) өчен гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдалану

5.1. Юридик затлар һәм жәмәгать оешмалары су объектларында күмәк чыгулар, спорт чаралары, экспурсияләр һәм башка массакуләм чаралар үткәргәндә кешеләрнең суда куркынычсызылыгы, жәмәгать тәртибе һәм әйләнәтирә мохитне саклау өчен жаваплы затларны аерып чыгара.

5.2. Су объектларында ярышлар, бәйрәмнәр, спорт чаралары, экспурсияләр һәм башка массакуләм чаралар жирле үзидарә органы һәм Татарстан Республикасының кече көймәләр буенча дәүләт инспекциясе (алга таба - ГИМС) белән килештереп үткәрелә. ГИМС белән килештергәндә, чараны оештыручылар кешеләрнең суда куркынычсызылыгы өчен жаваплы затларның

контакт мәгълүматтарын, чараны үткөрү регламентын, чараны үткөрү схемасын, шулай ук куркынычсызлық чарапалары белән жиһазландырылган аз сыешлы суднолар, аз сыешлы суднолар белән идарә иту хокуки өчен таныклыклар тапшыралар.

5.3. Су объектыннан яки аның кишерлегенән рекреация максатларында файдаланучы судан файдаланучылар яр буйларын төзекләндөргөндө юка кешегә һәм кирәклө санда коткаралары (коткаралар камерасы, «Александр очлары», коткаралар багоры) күрсәтү буенча мәгълүмат стендларын жиһазлыйлар һәм әлеге максатлар өчен бирелгән су объектларында яки аларның участокларында кешеләрнең куркынычсызлыгы өчен жаваплы булалар.

5.4. Рекреация максатларында биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, шул исәптән пляжларны төзекләндерү өчен, проектлау, урнаштыру, реконструкцияләү, кулланышка кертү һәм эксплуатацияләү, шул исәптән, су законнары, Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан су объектларында кешеләр тормышын саклау кагыйдәләре, «Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан су объектларында кешеләр тормышын саклау кагыйдәләрен раслау турында» 2009 елның 23 апрелендәге 256 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты Каравы, Шәһәр төзелеше эшчәнлеге, халыкның санитар-эпидемиология иминлеге һәм әйләнә-тире мохитне саклау турындагы законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

6. Халыкка һәм жирле үзидарә органнарына хәбәр иту

6.1. Гомуми судан файдалану шартлары яки аны тыю турында халыкка массакүләм мәгълүмат чаралары аша, су объектлары ярлары буенда урнаштырыла торган махсус мәгълүмат билгеләре, башка ысууллар белән хәбәр ителә.

6.2. Муниципаль район территориясендә урнашкан су объектларында аварияләр һәм башка гадәттән тыш хәлләр турында гражданнар кичекмәстән жирле үзидарә органнарына хәбәр итәргә тиеш.

7. Гомуми судан файдалану шартларын бозган өчен жаваплылык.

7.1. Әлеге кагыйдәләрне Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә физик һәм юридик затлар тарафыннан үтәү мәҗбури.

7.2. Гомуми судан файдалану шартларын бозуда гаеплеләр Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.